

1930 йил
12 майдан
чиқа
бошлаган

Посбон

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI MIB НАШРИ

№ 49 — 51 (3279—3281)

1999 йил 30 апрель, жума

Баҳоси эркин нарҳда

ТИНЧЛИК, БАРҚАРОРЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Америка Қўшма Штатларига сафари нихоясига етди. Уч кунлик ташриф давомида давлатимиз раҳбари НАТО-нинг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган тадбир доирасида бўлиб ўтган Евроатлантика ҳамкорлик кенгашининг ялпи мажлисида иштирок этди, АҚШнинг раҳбар доиралари вакиллари билан музокаралар ўтказди, турли йирик халқаро ташкилотлар вакиллари билан учрашди. Президент сафардан қайтаётиб, журналистларга берган интервьюсида Ўзбекистон жамики тараққийпарвар давлатлар ва ташкилотлар, шу жумладан, АҚШ

ҳамда НАТО билан ҳам тинчлик, барқарорлик ва тараққиёт йўлида ўзаро тенг манфаатли ҳамкорлик қилиш, дўст бўлиш тарафдори эканини таъкидлади. Дўстлик дегани эса оғалик ёки инилик даввосини суриш эмас, балки бир-бирини тушуниш, бир-бирига кўмаклашиш ва ўзаро тенг ҳамкорликдир. Президент Ислом Каримовнинг АҚШга сафари айни муддаога эришиш йўлида мамлакатимиз учун, унинг эртанги кунини учун муҳим аҳамият касб этади.

СУРАТЛАРДА: ташриф пайти.
Ф. ҚУРБОНБОВЕВ олган суратлар.

(Давоми 2-бетда).

МАРФИЛОН ПОСБОНЛАРИ

Фаролиятдан лавҳалар

Калтабинлик ҳақида
кинояли кўлга

Бир одам даврада деди:

— Аёлларнинг сочи узун, ақли калта.

Даврада ўтирган хотинлардан бири сўради:

— Сизнинг бошингизда узун ҳам, калтаси ҳам йўқ, ақлингизни қандай аниқласа бўлади?

Бир врач мактанди:

— Менинг устимдан шикоят қиладиган одам йўқ.

— Сенинг кўлингдан бирор одам тирик чиққан бўлса шикоят қилади-да, — деб жавоб беришди унга.

“Правопорядок и общество”
 (“Ҳуқуқ-тартибот ва жамият”)

шиори остида Москвада
бўлиб ўтган халқаро
кинофестивалда

“Олтин тулпор дуоибоди”
фильми голиб деб топилди.

11

Бош муҳаррир минбари ВАТАН РАВНАКИ КАДРЛАРГА БОҒЛИК

Тоталитар тузум пайтида газеталардан бирида куйидаги иборани ўқиганим ёдимда: “СССРда маъмурий-буйруқ-бозликсиз тараққиётга эришиб бўлмайди. Зеро, мамлакатда дипломи бўлатуриб ўз мутахассислиги бўйича ишламаётган одамлар ҳаддан ташқари кўп, ҳақиқий касб эгалари эса жуда оз”. Бу ибора ўша кезлари кадрлар сиёсати ва касб маҳорати мактабини такомиллаштириш ишлари тўғри олиб борилганига шубҳа уйғотади. Шу билан бирга ўша даврдаги кўплаб дабдабали дастурлар нега барбод бўлгани сабабларига ойдинлик киритади.

Жамоа ҳўжаликларига гуманитар маълумотли, завод ва фабрикаларга партия стажи бўлган, иқтисодиётга эса ижтимоий фанлар Академияси битирувчилари раҳбарлик қилган бир пайтда тараққиёт ҳақида қандай гап бўлиши мумкин?

Президентимиз Ислом Каримов Олий Мажлиснинг XIV сессиясида сўзлаган нутқида кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш мамлакат равнақи учун жуда муҳим эканлигини алоҳида таъкидладилар. Юртбошимиз маърузасида қўйилган вазифалардан келиб чиқиб шунини айтиш мумкинки, Ўзбекистонда янги ўқув йили бошлангунга қадар таълим соҳасида амалга оширилаётган ислохотлардан кўзланган асосий мақсад — янги авлодни камол топтиришга йўналтирилган тадқиқотлар қандай бораётгани чуқур таҳлил қилинади, таълим меъёрлари, ўқув режалари, дастурларга маълум ўзгаришлар киритилади. Бу борада янги ўқув қўлланмалари, замонавий педагогик ва ахборот технологиялари ишлаб чиқирилиши ва жорий қилинишини таъминлаш қатъий назоратга олинади.

Мамлакатимиз раҳбарининг маърузаси билан атрофлича танишиб чиққач, беихтиёр олдимизда ҳал қилиниши лозим бўлган вазифалар нақадар кўплигини ҳис қиласан, киши. Масалан, таълим соҳасини олиб кўрайлик. Ислохот даврида ўрта махсус касб таълими учун 86, янги муҳандислик-педагогик йўналиш бўйича 50 мингдан ортиқ кадрлар тайёрланишига эришишга тўғри келади. Уларнинг олий малакали мутахассис бўлиб етишишлари кадрлар тайёрлаш сифатига, эркин фикрлайдиган шахсни қай даражада шакллантиришимизга боғлиқ.

Юртбошимиз мамлакатдаги ҳар бир туман, шаҳарни замон талабларига жавоб берувчи ўқув юртлари билан таъминлашга қаратилган талайгина вазифаларни белгилаб бердилар. 2005 йилгача республикаимизда 1611та профессионал коллеж ва 181та академик лицейдан иборат ўрта махсус ва профессионал ўқув юртлари тармоғини вужудга келтиришимиз лозим. Бу мактабларнинг ўрта махсус, профессионал маълумотга эга бўлган 9-синф битирувчиларини тўлиқ қамраб олиш имконини беради.

Мазкур вазифаларнинг бажарилиши натижасида фарзандларимиз мустақил ҳаётга бирор касб эгаси бўлиб йўлланма олишади, юртимиз эса касбкорлар мамлакатига айланади.

Юртбошимиз бу борада кенг кўламли ишлар амалга оширилиши лозимлигини ҳам таъкидладилар. Биз турмушга жорий этилаётган барча ислохотлар тақдири шунга боғлиқ эканлигини англаб етишимиз зарур.

Шу ўринда Президентимизнинг маърузаси билан таниш бўлган чет эл мутахассислари билан фикр алмашишимизга тўғри келганини айтиб ўтмоқчиман. Улар кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастуримиз мукамаллиги ва одамларни ишга жойлаштириш билан мутаносиб равишда жорий этилаётгани катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлашди.

Президентимиз маърузасидан шу нарса равшан бўлдики, яқин келажакда Вазирлар Маҳкамаси томонидан барча ҳокимликлар билан ҳамкорликда 2000-2005 йилларга мўлжалланган, биринчи навбатда қишлоқ ҳўжалиги билан банд бўлмаган аҳолини жалб этган ҳолда янги иш ўринлари ташкил этиш бўйича дастур ишлаб чиқирилиши кутилмоқда. Бугунги кунда сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий масалаларга атрофлича ёндошув яхши самара беришини айтиб ўтиш лозим.

Жамиятимизнинг барча соҳаларида кадрлар масаласини ҳал этмай туриб, келажакни тасаввур этиб бўлмайди. Шу боис, кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш гуллаб-яшнаган, мустаҳкам демократик давлат, фуқаролар жамиятини шакллантиришда асосий омил бўлмоғи керак.

«Кўриқлаш» хизмати ҳаётдан

ИШОНЧЛИ ВА САМАРАЛИ

ишончли кўриқланишига илмий-техник ютуқларни кенг жорий этиш кўзда тутилган. Шу боис республикамиз мустақил-

рур жиҳозлар ўрнатилган ҳолда мазкур тармоқ таъриба синовидан ўтказилмоқда. Синов натижалари бўйича уни республиканинг бошқа ҳудудларига жорий қилиш масаласи кўриб чиқилади.

Бирлашма томонидан моддий-техника базасини яхшилаш, барча тоифадаги ходимларга ўз вақтида маош тўланишини таъминлаш борасида кўрилаётган чоралар натижасида хизмат олдида турган вази-фалар самарали ҳал этиляпти.

Хисобот даврида республика ички ишлар идоралари кўриғига 997 объект олинди. Марказлаштирилган кўриқлаш пултлари 636 объект ва 1217 хонадон уланди.

1999 йил 1 апрель ҳолатига кўра 17685 объект, марказлаштирилган кўриқлаш пултларига орқали эса 23,5 мингдан ортиқ хонадонлар кўриқланмоқда.

Республика ички ишлар идоралари ҳузуридаги кўриқлаш бўлинмалари шахсий таркиби республикадаги тезкор вазиятни барқарорлаштириш, жамоат тартибини сақлаш ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш борасида маълум ишларни амалга оширмоқда. Ҳар йили ўрта ҳисобда кўриқланаётган объектларда 200 дан ортиқ тажовузларнинг олди олинмоқда.

Кўриқлаш бўлинмалари шахсий таркиби асосий вазифаларини бажариш билан бирга жиноятнинг олдини олиш ва очишда ҳам фаол иштирок этмоқдалар.

Кўриқлаш бўлинмаларининг асосий вазифаларидан бири кўриқдаги иқтисодиёт объектларида майда ўғирликларнинг олдини олишдир. Бу иллат ўзининг яшовчанлиги ва тез тарқалувчанлиги билан ажралиб туради. Шунини эътиборга олган ҳолда мунтазам меҳнат жамоаларида учрашувлар ўтказилмоқда, оммавий ахборот воситаларида чиқишлар қилинмоқда. Шу йилнинг ўтган даврида амалга оширилган тадбирлар натижасида ходимларимиз томонидан кўриқланаётган объектлардан майда ўғирликлар содир этгани учун ушланган шахслардан 25,1 млн. сўмликдан ортиқ моддий-товар бойликлар олинди, мулк эгаларига қайтарилди.

Шуни алоҳида таъкид-

лаб ўтиш жоизки, 16 февраль воқеаларидан кўриқлаш хизмати ҳам ўзига катта сабоқлар олди. Хозирда ходимлар эътибори нафақат кўриқдаги мол-мулкнинг тўқис сақланишини таъминлаш, балки унда ишловчи ходимларнинг хавфсизлигига ҳам эътибор қаратилмоқда. Ута муҳим объектларнинг ишончли кўриғини таъминлаш мақсадида бир қатор кечиктириб бўлмас чоралар кўрилди.

Кўриқлаш бўлинмалари олдида қўйилган хизмат, молия-ҳўжалик вазифаларини самарали бажаришда кадрлар сиёсатини тўғри амалга ошириш катта аҳамият касб этади. Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси ва Ёнгиндан сақлаш олий техника мактабининг раҳбар ходимлари малакасини ошириш куллийтларида кўриқлаш бўлинмаларининг ўрта ва катта бошлиқлар таркиби ўз малакасини ошираёпти.

«Динамо» жамиятининг вакиллари билан бирга кўриқлаш хизмати милиционерларидан жамоатчи йўриқчилар тайёрлаш мақсадида самбо курашининг жанговар қисми бўйича мунтазам равишда ўқув машғулоти ўтказиш йўлга қўйилган.

Кўриқлаш бўлинмаларида кадрлар сиёсати Республика Президенти ва иқтисодий ходимларига кенг йўл бериш борасидаги оқилона йўл-йўриғини қўллаб-қувватлаган ва тадбиқ этган ҳолда амалга оширилмоқда. Хизмат раҳбарлик лавозимлари фақат иқтисодли, билимли ва фидойи ёшлар ҳисобига тўлдириб борилмоқда. Бугунги кунда биргина бирлашма марказий девонининг ўзидан ходимларнинг ўртача ёши 32 ёшни ташкил қилади.

Бир сўз билан айтганда, кўриқлаш хизмати барча шаклдаги мулкларни кўриқлашга ихтисослашган ва уларга нисбатан бўлиши мумкин тажовузларнинг олдини олишга мўлжалланган давлат миқёсидаги ягона ташкилот бўлиб, ўз зиммасига юклатилган вазифаларни шараф билан уддалаб келмоқда.

Ҳ. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси ИИБ ҳузуридаги «Кўриқлаш» РБ бошлиғи, милиция полковниги.

ДИПЛОМАТДА...
ГРАНАТА

«Роҳат» кули яқинида жойлашган «Бахт» ДАН масканини пойтахт дарвозаларидан бири дейиш мумкин. Бирор сония йўқки, водий вилоятларидан келаётган ёки Тошкентдан Қамчиқ довои сари йўл олган машиналар оқими узилса.

Февраль воқеаларидан кейин бу ерда хизмат қилаётганларнинг масъулияти оширилгани, бошқачароқ қилиб айтганда уларнинг бир ташвишига ун ташвиш қўшилгани рост. Авваллари гумонланган транспорт воситалари тўхатилаётган бўлса, энди ҳар бир машинани синчиклаб кўздан кечириш одат тусига кирди. Қолаверса, ДАН маскани қўшимча кучлар билан мустаҳкамланди.

— Раҳбарият курсатмасига мувофиқ шу масканга масъул этиб тайинландим, — дейди ИИБ ДАН Бош бошқармаси ходими, милиция катта лейтенанти Шерзод Носиров. — У ердаги ҳамкасбларим билан яқиндан танишган чоғимдаёқ юрагимга аллақандай илиқлик югурди. Сабаби — уларнинг аксарияти танлаган

касбига садоқатли кишилар экан. Айниқса, милиция майори Камол ака Муротхўжаевнинг феъл-атвори жуда ёқди. Табиатан хушчақчақ, латифа айтиб чарчамайдиган бу одам хизматда тамоман аксинча — жуда қатъиятли экан. ДАН масканида тартиб-интизомни мустаҳкамлашда ва берилган топшириқни бекаму кўст адо этишда унинг ҳиссаси катта булди.

Дастлаб ҳар икки гапнинг бирида «Элим деб, юртим деб яшаш»ни таъкидлайдиган Камол аканинг сузамоллигидан кулиб қўя қолган эдим, бора-бора тиниб-тинчимаслигини куриб элим деб, юртим деб ёниб яшаш чиндан ҳам унинг ҳаёт тарзига айланганлигига иқрор булдим.

Ёки милиция лейтенанти Рустамжон Мўйдиновни олайлик. Феъл-атвор жиҳатдан Камол аканинг бутунлай акси. Ута камгап, сураган саволингизга жавоб беради, холос. Хушмуомалалик, ҳалоллик борасида ҳар кимга намуна бўла олади, десам, ишонаверинг.

Ҳамкорликда ва ҳамжиҳатликда ўтаётган оддий кунларнинг бирида...

...Аниқроғи, 20 март куни эди. Тошкент шаҳар ИИББ ДАНББ ЙПХ инспектори милиция старшинаси Нурали Маҳамов Андижон вилоятидан келаётган, доводдан ўтгунча лойга беланган «Нексия» автомобилни тухтатди. Машинадаги йўловчи узини ўта хотиржам тутарди. Ҳайдовчидан машина юкхонасини очиш сўралганида «Вазиятни яхши тушунамиз, текшириб куриш сизларнинг вазифаларингиз, бемалол кураверинглар», — деган гапни бир неча бор такрорлади.

«Бунинг ичида нима бор?» — деб суради милиция старшинаси Қаҳрамон Азимов қора рангли дипломатни курсатиб.

«Дипломатдами... кийим-кечакларим...»

«Мумкин бўлса очсангиз...»

«Вазиятни тўғри тушунадиган» одам негадир тайсалланиб қолди. Унинг кейинги гаплари чуқаётган одамнинг хасга ёпишишига ўшарди.

«Ростини айтсам, уни очолмайман...»

Эл-юрт осойишталигига камарбаста ходимлар ҳам анойи эмас. Йўловчининг ҳай-ҳайлашига қарамай дипломатни очишди. Унинг ичида бир дона жанговар граната, 20 дона детонатор ва бошқа нарсалар бор эди...

Ана шу жиноятни очиб, ноқонуний равишда ажал қуролини Тошкентга олиб киришга уринган кимсани қўлга олганлиги учун уша куни «Бахт» ДАН масканида хизматда бўлган ходимлар Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғининг буйругига мувофиқ рағбатлантирилди.

Бу хушxabарни эшитгач:

— Мукофот муборак бўлсин, — дея Шерзоднинг қулини самимий сикдим.

— Раҳмат, — деди суҳбатдошим табригимга жавобан, — лекин гап бунда эмас. Уша куни бегуноҳ юртдошларимизнинг осойишталигига раҳна солиш йўлидаги уриниш бартараф этилди. Ана шуниси бизга гурур бағишлайди!

Раҳмонали ҚОСИМОВ.

САМАРАЛИ ТАДБИР

Жиззах вилоятининг Фаллаорол тумани ички ишлар бўлимида вилоят ИИБ ташкилий нозирлик бўлими ташаббуси билан барча шаҳар ва туман ички ишлар идоралари навбатчилик қисми ходимлари иштирокида бир кунлик амалий ўқув семинари ўтказилди.

Семинар ишида бошқарма ташкилий-нозирлик бўлими бошлиғи, милиция подполковниги Мақсад Тўраев, жиноятчиликнинг олдини олиш бўлими масъул ходими, милиция майори Мухтор Холиқов, мазкур туман ИИБ бошлиғи, милиция подполковниги Шамсиддин Сувонов ва бошқа раҳбар ходимлар қатнашишди.

Ички ишлар идоралари навбатчилик қисми фаолиятини йўлга қўйиш ва такомиллаштириш мақсадида ўтказилган бу тадбир йиғилганларда яхши таассурот қолдирди.

Туроб ҚОРЖОВОВ,
милиция майори.

ЁШ НАЗОРАТЧИЛАР
БАҲСИ

Ангрен шаҳридаги 17-мактабда «Светфор-99» мусобақасининг финал қисми ўтказилди. Иштирокчилар чорраҳаларни тартибга солиш, йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилиш, ёш техниклар, ёш автомобилчилар беллашуви ва бошқа шартларни бажаришди.

Қизғин баҳслардан сўнг 17-мактаб ёш назоратчилари голиб деб топилди. Иккинчи ўринни 12-мактаб, учинчи ўринни эса 14-мактаб ўқувчилари эгаллашди.

Г. ШАХОНОВА.

Антонина Васильевна меҳнат таътилига чиқиб, оиласи билан Россияга кетиш олдиндан сингисига уй калитини ташлаб кетади ва хабар олиб туришни тайинлайди.

Таътил тугаб, Гулистонга қайтган Серовлар оиласи галати манзарани куриб, ҳайратдан қотиб қолишди. Хонадон эшиги бузилган, уй алғов-далгов. Албатта тездан милицияга хабар беришди.

— Серовлар яшайдиган уйнинг хонадонларида асосан қариялар, ёлғиз кишилар истиқомат қилишади, — деди Гулистон шаҳар ИИБ бошлиғи муовини, милиция майори Алишер Мараимов. — Қўни-қўшнилари билан ўтказилган суриштирувларда Серовларнинг туртинчи қаватда жойлашган хонадонига фақат унинг қариндошлари келганлиги маълум бўлди. Биз хонадон соҳибасининг вилоятнинг Мирзаобод туманида яшайдиган сингисига билан суҳбатлашганимиз-

да, у опасининг уйдан асосан қизлари хабар олиб турганини айтди. Қизлар дастлабки суҳбатларда айбисиз эканликларини исботламоқчи бўлиб роса уриндилар, бироқ далиллар олдида улар жим қолишди.

ри-қартанг, аранг юрган одамлар, сен билан мени танимайди. Яна бир томони мен дусларимни ишга соламан, улар бу ишни қойиллатишади.

Хуллас, опа-сингил гапни бир ерга қўйиб, холамнинг

билан гуё изларини йўқотишди.

Опа-сингил Зуля олиб келган машинага барча нарсаларни ортиб Тошкентга равона бўлишди. Албатта энг катта ва Гулистонга унғ бозор — Отчо-

изи қолганидай, бу вояга етмаган қизларнинг қилган ишларини аниқлаш қийин бўлмади. Биз биринчи галда шу ерга келган машиналарни суриштирдик. Машина эгаси топилгандан кейин «меҳрибон» жиянларни топиш осон кечди, — деди А. Мараимов. — Шу уринда биринчи галда ҳайдовчининг лоқайдлиги кишини таажжубга солади. Ҳали мактаб ўқувчиси бўлган қизларнинг Гулистондан Тошкентга гилам, телевизор олиб кетаётганлиги наҳотки оддий туюлган бўлса. Яна бир томони ёш қизларнинг чунтагида пайдо бўлиб қолган пуллар ота-онани қизиқтирмаган бўлса. Лоқайдлик қилинмаганда эди бу жиноий ишнинг олди олиниб, Серовлар хонадонининг тинчлиги бузилмасди. Яна бир томони жиянлар холасининг олдида изза бўлишмасди.

Шу сонга

«МЕҲРИБОН» ЖИЯНЛАР

...Оля холасиникидан хабар олишга иккинчи марта келганда хаёлига «ажойиб» фикр келганидан қувониб кетади ва сингисига айтади:

— Холамнинг кўлга илинадиган нарсаларини олиб бориб бозорда сотсак, анча-мунча пулли бўлиб қолардик.

— Эсинг жойидами ўзи? Бирор киши билиб қолса нима бўлади?

— Намунча қурқасан, холамнинг қўшнилари ҳаммаси қа-

уйларини йигштириб келамиз дея онасидан калитни олишди ва Олянинг синфдоши Юра билан Славикни олиб, Гулистонга боришди. Зуля эса айтилган вақтга машина ёллаб, олиб келди. Шундай қилиб, Антонина Васильевнанинг жиянлари унга «меҳрибончилик қилиб» гилам, телевизор, яна бир неча қимматбахў буюмлардан уйни «тозалашди». Келишилганидек, йигитчалар «мардлик» қилиб эшикни бузишди ва бу

пар. У ердаги олғирлар олиб келган нарсани суриштиришмайди, ҳатто исмингизни ҳам сўрашмайди, арзон бўлса оқар сувни ҳам олиб қолаверишади, фойдаси қолса бўлди. Оля ва Зуля олиб борган нарсалар ҳам тезда сотилди. Опа-сингил ўзларида йўқ хурсанд ҳолда уйга қайтдилар. Шунингдек, уларга беминнат ёрдам берган синфдошлар ҳам унутилмади.

— Ҳар қандай жиноятнинг

Ўз мухбиримиз.

Олов — тилсиз ёв

Республикамиз «кумуш тола» ижодкорлари мавсумий тадбирлардан бири бўлган ипак қурти парваришlash ишларини бошлаб юбордилар. Пиллани етиштириш, қайта ишлаш қоракўл тери, пахта хом ашёси сингари анча машаққатли меҳнатлар эвазига яратилади. Бир сўз билан айтганда

бири хоналарда барқарор иссиқликни ушлаб туришдир. Бунинг учун эса кўп ҳолларда фуқароларимиз вақтинчалик иситиш печларидан фойдаланишади. Агарда шу даврларда вақ-

ПИЛЛА МАВСУМИДА ЁНГИНЛАРГА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

«кумуш тола» ҳам республикамиз иқтисодий кўрсаткичларини кўтаришда муносиб урин тутадиган хом ашё ҳисобланади. Табиий ипак туқимачилик, радиоэлектроника, тиббиёт каби қатор соҳаларда кенг қўлланилмоқда.

Шундай экан, ипак қуртини парваришlash даврида ёнгин хавфсизлигини таъминlash бора-сидаги керакли чора-тадбирларни амалга ошириш ҳаммамизнинг бурчимиздир. Ипак қуртини парваришlash даврида энг асосий талаблардан

тинчалик иситиш печлари каттиқ қиздириб юборилса, қаровсиз қолдирилса ёки иситиш мосламаларини ишлатишдаги бошқа ёнгин хавфсизлиги қоидаларига риоя этилмас, тут шохларини ўз вақтида олиб ташланмас, электр сим ва асбобларни ўз вақтида соз ҳолга келтириб қўйишга эътиборсизлик йўли билан қаралса ёнгин чиқиб, не-не меҳнат машаққатлари билан етиштирилаётган маҳсулотларимиз беқорга нобуд бўлиши, бунинг натижасида хўжаликлар, пилла етишти-раётган оилалар катта иқ-

тисодий зарар қўришлари мумкин.

Шу боисдан пилла етиштириш даврида ёнгинларга йўл қўймаслик учун барча

зин, керосин каби тез ёнадиган ёнилгилардан фойдаланиш ва уларни сақлаш қатъиян ман қилинади;

— вилоят пилла қуриши ва сақлаш таянчаларида бина ва қисмлари, брезент ва шолчалари кимёвий суоқлик билан ишлов берилиб, тез ёниш хусусияти пасайтирилган бўлиши керак;

— барча пиллахоналар ва уларни сақлаш таянчалари бирламчи ўт учириш воситалари билан таъминланган бўлиши шарт.

Биз мана шу талабларга амал қилган ҳолда миллий бойлигимиз пиллани беҳуда, арзимас сабаблар натижасида содир бўлиб миллионлаб моддий зарарлар келтириши мумкин бўлган ёнгинлардан сақланишини таъминлаган бўламиз.

Рамзиддин АСЛОНОВ,
ички хизмат лейтенанти.

Бустонлиқ тумани ўт учириш қисмининг навбатчилик қисмига Тавқоқов қишлоғи Чикмарёв кўчаси 11-хонадонда ёнгин содир бўлганлиги ҳақида шошилинч хабар тушди. Зудлик билан етиб келган ўт учирувчи посбонлар ёнгин офатларини бартараф этишга муваффақ бўлдилар. Амма хона ичидан уй эгаси ва унинг углининг куйган жасади топилди. Маст ҳолда сигарет чекиб ухлаб қолиши натижасида ушбу мудҳиш фожиаи ёнгин содир бўлди.

— Кейинги пайтларда фуқароларнинг оловдан нотўғри фойдаланишлари, оддий ёнгин хавфсизлиги қоидаларига амал қилмаётганликлари туфайли кўп ёнгин офатларининг содир бўлаётганлигини, энг ачинарлиси эса бундай фожияларда инсонлар ҳалок бўлаётганлигини инкор этиб бўлмайди, — дейди Тошкент вилояти ИИБ ёнгиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги М.Иноятлов. — Бизнинг асосий вазифамиз, халқ хўжалиғи, қорхона, муассаса, ташкилот, аҳоли турар жойларида ёнгин хавфсизлигини таъминlash, табиий офат, фалокат ёки ёнгин содир бўлса инсонлар ҳаётини, халқ мулки ва миллий бойликларни ёнгин-

дан сақлашдан иборатдир. Шунинг учун ҳам вилоят ёнгиндан сақлаш бошқармаси ва унинг минтақавий худудларидаги ходимлари ёнгинларнинг олдини олиш, унинг сабабларини бартараф этиш борасида

БУРЧ, ХИЗМАТ ВА МАСЪУЛИЯТ

тинмай ташвиқот ишлари олиб бориб, халқ хўжалиғи қорхоналарида, кенг аҳоли орасидаги турли ўрашувлар, мулоқотлар давомида фуқароларга ўт балосидан сақланиш қоидаларини чуқур тушунтирмоқдалар. Биргина йилнинг биринчи чораги давомида 5331та халқ хўжалиғи қорхоналари, бир юз йигирма бир мингдан зиёд фуқаролар уйлари назоратдан ўтказилди. Шунга қарамай вилоятда уч ой мобайнида 446та ёнгин қайд этилди. Ходимларимизнинг тезкор ва моҳирона хати-ҳаракатлари, туфайли 108 миллион сўмлик иморат ва мол-мулк сақланиб қолди. Лекин, ёнгиндан сақлаш хизмати ходимларининг тинимсиз олиб бораётган профилактик ишларига қарамай, айрим му-

тасадди раҳбар ходимларнинг со-вуққонлиги, баъзибир фуқароларнинг лоқайдликлари туфайли ҳамон ёнгин офатлари камаймаяпти.

Ҳа, тезкор маълумотларга кўра турли сабабларга кўра содир бўлаётган ёнгинларнинг асосий сабаблари печь ва газ қурилмаларининг носозлиги, хавфсизлик қоидаларига риоя қилмаслик оқибатидир.

Уртачирчиқ тумани, Тошкент йўли кўчаси 29-уй 4 хонадонда ёнгин содир бўлган. Натижада уй томи ва жиҳозлари ёнган, хонадон эгаси ёнгин ичиде қолиб ҳалок бўлган.

Зангиота туманидаги Назарбек қишлоғи Бирлик кўчасида учта хонадонда ёнгин содир бўлиб, хонадон эгалари катта миқдорда зарар кўрганлар.

Олов тилсиз ёв экан, уни жиловлаб, тўғри фойдаланиш ҳар бир фуқаронинг ҳам фуқаролик, ҳам инсонийлик бурчи бўлиши шарт. Ўт учириш хизмати ходимлари эса халқ бойлигини, одамлар хавфсизлигини ва мол-мулкни сақлашда бундан буён ҳам ўзларига боғлиқ чора-тадбирларни амалга ошираверадилар.

Мақсуда СУЛТОНОВА,
ички хизмат старшинаси.

«01»

ХАБАР ҚИЛАДИ

● Наманган тумани Беруний кўчаси 42-уйда яшовчи Н.Дадабоева газ плитасидан фойдаланишда эҳтиётсизлиги натижасида юзи, бўйни ва қўлининг тирсак қисми куйиб касалхонага ётқизишига сабаб бўлган.

● Иситиш печининг қаттиқ қизиби кетиши натижасида С.Раҳимов тумани, Сағбон-8 берк кўчасида жойлашган 21-хонадонда ёнгин содир бўлган. Ёнгин натижасида Р.Қурбонов уйининг шифти, томи ва уй жиҳозлари ёниб, қўшни М.Фўфуровнинг хонадонига ўтиб кетган. Ёнгин иккала хонадонга ҳам анчагина миқдорда моддий талафот келтирган.

● Бешариқ тумани, Деҳқонтўда қишлоғида истиқомат қиладиган Б.Саидалиев хонадониде содир бўлган ёнгин ҳаммасидан ўтиб тушди. Етти яшар Нодида укаси Жаҳонгир билан ҳали тўлиқ куриб битказилмаган уй ичидеги босилган хашак гарамисти устига чиқиб гугурт ўйнаган. Ёнгин бошлангач эса Нодида қочиб чиққан, ammo укаси қолиб кетган. Катталар назоратидан четда қолган болаларнинг гугурт ўйнашлари натижасида содир бўлган ёнгин жойиде энди уч ёшни қаршилаётган Жаҳонгир бу ёруғ оламдан кўз юмган.

● Нарпай тумани, Шакар қишлоғида яшовчи Н.Тўраев уйиде энгил автомашинасини таъмирлаш пайтида электр узайтиргичли ёритгич устига бензин тўкилиб кетиб чакнаш содир бўлган. Натижада Набижоннинг юзи, бўйни, кўкраги ва иккала қўллари куйиб, касалхонага ётқизилган.

● Тунда электр қуввати бўлмаганлиги учун фойдаланган ёқилган шамни қаровсиз қолдириб ухлаб қолган. Нукус шаҳар, гидрофизиклар кўчаси 16-уйда истиқомат қилувчи С.Макарчеванинг хонадониде ёнгин содир бўлган. Натижада уй жиҳозлари ёниб кетган. Ёнгинни ўчириш чоғиде хонадон бекасининг тутундан димиқиб, ҳаётни тарк этиб улгурган жасади топилган.

● Пастдарғом тумани, Бахшибой қишлоғида яшовчи М.Қиличева тандирни тезроқ қизитиш мақсадида оловга солярка ёқилгисини сепди ва кўтарилган кучли аландан юзи, бўйни, кўкраги куйиб, тан жароҳати олишига сабаб бўлди.

● Беқобод тумани, Уриқзор маҳалласида истиқомат қилаётган А.Юсупов хонадониде электр симларининг қисқа туташуви натижасида ёнгин содир бўлиб, яшаш уйининг шифти, томи ва уй жиҳозларининг буткул яроқсиз ҳолга келишига олиб келган.

Хозирги кунларда аксарият ёнгинларнинг содир бўлиши инсонларнинг тан жароҳати олишлари бевақт ҳаётдан кўз юмиш билан тугаши асосан газ қурилмалари ва электр иситиш воситаларидан нотўғри фойдаланиш, очик оловга эҳтиётсизлик, ёнгин хавфсизлигига қаратилган оддий талабларга амал қилмаслик сингари сабаблар билан боғлиқ бўлиб қолмоқда. Бу каби хунук оқибатларнинг олдини олишда эса ҳар биримиздан ёнгин хавфсизлиги қонда-талабларини билишимиз ва унга қатъий амал қилишимиз, ёш болаларга бўлган назоратни бир баҳя бўлсада сусайтирмаслигимиз талаб этилади.

Р. АСЛОНОВ.

1999 yil —
Ayollar yili

Muqaddas dargoh Malikalari

НАМ MASLAKDOSH, НАМ MASLANATDOSH

Узини милиция ходимининг умр йулдоши, деб таништирган аёл шаҳар ИИБ бошлигининг ҳузурига кириш учун рухсат сўради. Котиба қандай масала бўйича эканлигини сўраганда у ўйлаб утирмай шундай деди:

— Шахсий масала. Очигини айтсам, эрим уйда кам булаяпти, бундай аҳволда болаларим отасини унутиб юбориши мумкин.

Унинг сўзларини диққат билан тинглаган котиба яхши бошлиққа эмас, хотин-қизлар кенгашига мурожаат қилишни маслаҳат берди.

— Ишончим комилки, — деди у. — У ердагилар сизга албатта ёрдам беришади.

— Бизга турли масалалар юзасидан мурожаат қилишяпти, — деди Чирчиқ шаҳар ИИБ хотин-қизлар кенгашининг раиси М.Дусматова. — Купрок эр-хотинлар уртасидаги муносабатларни атрофлича урганиб, ҳар икки томонга фойдали маслаҳат беришга ҳаракат қилаяпти. Ҳамкасбларимиз хизматда қанчалик банд бўлишларига қарамай оила бошлиги эканликларини унутмасликларини, уларнинг умр йулдоши эса сабрбардошли бўлишлари зарур. Зеро, турмуш уртоғи зиммасига шаҳардаги жамоат тарбини сақлаш вазифаси юклатилган. Бу эса милиция ходимидан катта масъулият талаб этади.

Ҳозирда хотин-қизлар кенгаши таркибида М.Дусматовадан ташқари девонхона мудир Ф.Мирхайтова, ВЕИН нозири, милиция капитани С.Лиханосова, статист, милиция лейтенанти Б.Йулдошевлар фаолият курсатишяпти.

— Утган вақт мобайнида, — деди раиса. — Кенгашнинг ҳар бир аъзосини иш жараёнида синаб қуришга муваффақ бўл-

дик. Уларнинг барчаси «имтиҳон»дан аъло баҳо-ларга утдилар.

Кенгаш аъзолари милиция кийимидоги ва ёланиб ишлаётган ходималар фаоллигини оширишга алоҳида эътибор беришяпти, шунингдек, қийинчилик туғилганда оилаларни қўллаб-қувватламоқдалар. Бу йил Аёллар йили деб эълон қилинган улар ғайратига ғайрат қўшиб юборди.

Шаҳар ИИБ раҳбарларининг ходимлар қариндошлари билан учрашуви бу йил ҳам давом эттириляпти. Ҳар бир учрашув кутаринки руҳда утишида хотин-қизлар кенгашининг роли катта бўлаётир. Йигилганларнинг аксариятини оналар ва аёллар ташкил этаётгани туфайли кенгаш аъзолари уларни очиқ мулоқотга чорламоқда. Бу эса эр-хотинлар уртасида вужудга келаётган келишмовчиларни атрофлича таҳлил этиш имконини берапти.

— Олдимизга қўйилган муаммоларнинг барчасини ўз кучимиз билан ҳал этолмаслигимиз табиий,

— таъкидлади М.Дусматова. — Қийинчилик туғилса шаҳар ИИБ бошлигининг муовини К.Исроилов ва бошлиқ С.Аблабековга мурожаат қиламиз. Улар бажонидил ёрдам беришади.

Шу йил утган даври мобайнида аёллар умр йулдошлари билан кам қуришишяптгани туғилганда кенгашга уч марта мурожаат қилиб, ёрдам сўрашди. Рафиқалари ички ишлар идораларида ишлаётган бошқа аёлларни ҳам инobatга олиб, уларга шундай маслаҳат берган булардик:

— Бардошли, сабр-қаноатли булсангиз ҳаммаси ўз измига тушади. Фақат эрим вақтида уйга келмаяптими, демак севмай қўйган, деган хулоса чиқармаганингиз маъқул.

Хотин-қизлар кенгаши ўз имкониятларидан келиб чиқиб, ходимларнинг уғил-қизларига ғамхўрлик курсатмоқда. Айниқса кичкинтойларга кинотеатрда томоша курсатилиб, совғалар улашилганда улар қанчалик қувонганини сўз билан ифода-лаш қийин.

мактабда биринчи сменада ўқийдиган оналар пешингача хотиржам, диққат билан ишлайдилар. Дарс тугаш пайти келганда фарзандларини ўйлаб асабийлашишади. Болалари иккинчи сменада ўқийдиган оналар эса аксинча, тушликкача улардан хавотир олиб ишлашар экан.

«TETIKLIK»
ICHIMLIGI

Лимон цедраси майда

Оналарга ҳам байрамлар ташкил этиляпти. Навруз ва Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан уюштирилган тантаналар барчани мамнун этди.

Хотин-қизлар кенгаши меҳр-саховатда ўрناق бўлаётганини айтиб утиш лозим. Болалар уйига ташриф буюриб, болаларга совға-саломлар улашилаётгани фикримизнинг далилидир. Яна бир томони, шаҳар ИИБ томонидан утказилаётган тадбирларда хизмат пайтида ҳалок этган милиция ходимларининг рафиқалари албатта иштирок этиши таъминланмоқда.

Аёлларнинг яқин маслаҳатчиси ҳамда маслакдошига айланган хотин-қизлар кенгаши навбатдаги ютуқларни қўлга киритиш учун изланмоқда.

Ш.АХМЕДОВ.

Суратда: кенгаш ҳаётидан бир лавҳа.

В.СЛАДКОВ
олган сурат.

Sandiq

қилиб кертиб, устига қайноқ сув солиб қайнатади, кейин 3-4 соат турғизиб қўйилади. Сузиб олгандан кейин сувига шакар, сиқиб олинган лимон суви солинади. Совуғач устига олма суви қўйилади.

Ш.АБДУРАҲМОНОВ
тайёрлади.

ALAMIM BOR...

Аламим бор, бир аёлда аламим бор,
Ўша аёл бўйламаган оламим бор,
На яхши гап, на ёмонга парво қилмас,
Гар қўлимга тушса бир кун-саломим бор.

Гапимни ҳам, ўзимни ҳам писанд қилмас,
Қуллуқ қилиб, кулиб турсам кўзга илмас,
Мақсадимни шаъма қилдим, гўё билмас,
Гар билмаса, ёзиб тўймас қаламим бор.

Минг уринмай йиғларми деб йиғламайди,
Оғу сўзим наҳот дилин тигламайди,
Менга атаб бир яхши гап сўзламайди,
Атаб қўйган турфа-турфа каломим бор.

Бир кун менинг кавушимни қўяр ўнглаб
Гап топади гапларимга, очилмай лаб
Битта гапла қўя қолар мени тузлаб
Ҳазмлолма тузларини, аламим бор.

ОНА МЕНРИНИ КИМ БЕРАДИ?

Президентимиз томонидан 1999 йилнинг Аёллар йили деб эълон қилинишида рамзий маъно бор. Бу билан аёлнинг оиладаги, жамиятдаги ўрни беқиёслигини таъкидлаш, уни эъзозлаш кўзда тутилгандир.

Ҳа, аёл авваламбор она, у — авлод давомчиси. Лекин оналик бурчини унутиб, жиноят кучасига кирган аёл ҳақида нима дейиш мумкин? У авлод қушандаси эмасми? Бундай аёл ўз фарзандини жамиятимиз учун фойдали, комил инсон қилиб тарбиялай оладими?

Туманимизда яшайдиган Норул Тухтарова ҳам билиб-билмай жиноят кучасига кирди. У таниши Йулдошмурод Бахроновнинг моддий ёрдам бериши, радиоприёмник, телевизор олиб беришига ишониб, томорқасининг 28 квадрат метрига таркибида марихуана гиёҳвандлик моддаси бўлган ҳинд канопи экади. Бу ички ишлар ходимлари «Қорадори» тадбирини утказайтганда маълум бўлади. Н.Тухтарованинг уйи тинтув қилинганда эса Й.Бахронов тайёрлаб қўйган 23 грамм марихуана гиёҳвандлик моддаси ҳам топилди.

Хўш, бу иши жиноят эканлигини Н.Тухтарова билмасмиди? Биларди. У бевалигини, қарамоғидаги 5 нафар вояга етмаган болани боқишга моддий қийналганлигини рўқач қилди. Бу захри қотил қанча ёшларни абгор қилишини, жиноят йўлига бошлашини она була туриб уйламадими? Ахир, қаровчисини йўқотган кўп болали оналарга кўплаб имтиёзлар берилаётган бир пайтда Н.Тухтарованинг бу иши халқимиз, давлатимиз юзига оёқ қўйиш эмасми?

Н.Тухтарова ва Й.Бахронов қилмишларига яраша одил суд ҳукми билан турли муддатларга озодликдан маҳрум этилдилар. Улар жазосини утаб қайтар. Қаровсиз қолган болаларга қариндош-уруғлари, маҳалла-қўй, қолаверса давлатимиз ғамхўрлик қилар. Лекин уларга она меҳрини ким бера олади?

Рустам ДОНИЁРОВ,
милиция подполковниги.
Меҳриддин ШАМСИЕВ,
журналист.
Самарқанд вилояти,
Пахтачи тумани.

Саҳифа материалларини
Саъдулла ШОДИЕВ ва
Шахзода ХУДОЙБЕРДИЕВлар
тайёрлашди.

XAT ORQALI GAPLASHISHDI

Голландиялик Петер Бурен хотини билан уришиб қолиб, ропла-роса йигирма уч йил фақат хат орқали гаплашди. Бу вақт ичида шкаф номаларга тўлиб кетди. Ван Бурен хоним эса хат орқали гаплашиб юриб... турмуш ўртоғига тўрт ўғил туғиб берди.

BIRGA YASHASH
OG'IR, AMMO...

Сиэтл шаҳрида

EH ONALAR, ONALARI

Рухшуносларнинг куватишича, болалари

